

**OBJAŚNIENIA PRZYJĘTYCH WARTOŚCI
W WIELOLETNIEJ PROGNOZIE FINANSOWEJ
POWIATU CZARNKOWSKO-TRZCIANECKIEGO
NA LATA 2022-2036**

Podstawowym dokumentem o znaczeniu strategicznym, wspomagającym proces zarządzania w perspektywie wieloletniej w jednostce samorządu terytorialnego - powiecie, winna być Wieloletnia Prognoza Finansowa przyjęta uchwałą rady powiatu. Jest ona ważnym instrumentem nowoczesnego zarządzania finansami publicznymi. Stwarza możliwość kompleksowej analizy sytuacji finansowej jednostki i oceny podejmowanych przedsięwzięć. W dalszej kolejności przekłada się ona na dane finansowe uwzględnione w uchwale budżetowej na dany rok budżetowy. Obie te uchwały są jednak dokumentami dynamicznymi, reagującymi na bieżące zdarzenia, które w danym okresie występują. Wieloletnia Prognoza Finansowa poprzez dane finansowe w zakresie wielkości budżetowych przyjętych dla poszczególnych lat budżetowych odzwierciedla kierunki działań przyjętych do realizacji zarówno przez organ stanowiący, jak i organ wykonawczy powiatu.

Zarząd Powiatu doskonale zdaje sobie jednak sprawę, iż mylne jest przekonanie, że możliwe jest realistyczne zaplanowanie na okres kilku lat nie tylko globalnych oraz podstawowych wielkości budżetowych, a tym bardziej szczegółowych postanowień np. w zakresie wydatków na wynagrodzenia; twierdzenie to jeszcze bardziej nabiera słuszności, gdyby uwzględnić, że trudno jest planować nawet na okres roczny - świadczą o tym bardzo liczne zmiany budżetu dokonywane w trakcie roku budżetowego.

Aktualnie finanse publiczne w Polsce ulegają silnemu przeobrażeniu. Pandemia COVID-19, jej negatywne skutki, program reform finansów publicznych będących odpowiedzią na pandemię oznaczają ogromną liczbę zmian, które nastąpią w najbliższym czasie. Postęp tych zmian jest niezwykle dynamiczny, co oznacza, że dziś niezwykle trudno jest z dużą dozą precyzji określić ich skutki. Wobec powyższego należy liczyć się z tym, iż Wieloletnia Prognoza Finansowa z uwagi na ten szczególny okres może wykazać pewną próbę błędów w zakresie przede wszystkim szacowanej wysokości dochodów, a także wydatków, co niestety w konsekwencji zmniejsza realizm tego dokumentu.

Z uwagi na to, iż Zarząd Powiatu zaproponuje wprowadzenie autopoprawek do przedłożonego projektu budżetu na 2022 rok, urealnia się załącznik nr 1 do Wieloletniej Prognozy Finansowej.

Dochody majątkowe:

1. Dostosowanie wysokości planowanego dofinansowania zadań inwestycyjnych przez samorządy gminne:
 - Gmina Miasta Czarnków - kwota **100.000,00 zł** - „Rozbudowa drogi powiatowej 1209P ul. Gdańska w miejscowości Czarnków”;

- Gmina Trzcianka - zwiększenie o **34.170,00 zł** - „Rozbudowa drogi powiatowej nr 1331P Trzcianka-Biała” - kwota po zmianie wynosi **99.170,00 zł**;
- Gmina Połajewo - zwiększenie o **90.000,00 zł** - „Rozbudowa drogi powiatowej nr 1343P , 1353P i 1846P Młynkowo-Tarnówko” - I etap Budowa chodnika w miejscowości Młynkowo - kwota po zmianie wynosi **265.000,00 zł**;
- Miasto i Gmina Krzyż Wlkp. - „Rozbudowa drogi powiatowej nr 1323P ul. Wojska Polskiego w Krzyżu Wlkp.”:
 - ✓ rok 2022 - zmniejszenie o **50.000,00 zł** - kwota po zmianie wynosi **50.000,00 zł**,
 - ✓ rok 2023 - zwiększenie o **50.000,00 zł** - kwota po zmianie wynosi **100.000,00 zł**.

Wydatki bieżące:

1. Zwiększenie o kwotę **48.569,00 zł** wydatków związanych z projektem „Erasmus Plus szansą na lepszą przyszłość zawodową” - Zespół Szkół w Trzciance.

Wydatki majątkowe:

1. Zmiany w planie inwestycji drogowych - z uwagi na przeniesienie realizacji zadań lub ich części na 2022 rok:
 - „Rozbudowa drogi - Budowa chodnika przy drodze powiatowej nr 1209P w miejscowości Romanowo Dolne” - zwiększenie o **25.640,00 zł** - kwota po zmianie **889.945,00 zł**,
 - „Przebudowa mostu nr JN1 2/30005583 w ciągu drogi powiatowej nr 1323P w m. Łokacz Wielki na rzece Drawa” - kwota **60.732,00 zł**;
 - „Rozbudowa drogi - budowa ścieżki rowerowej Krzyż Wlkp.-Drawsko przy drodze powiatowej nr 1323P” - zwiększenie o **1.245.630,46 zł** (środki z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg) - kwota po zmianie **3.501.679,81 zł**,
 - „Rozbudowa drogi powiatowej nr 1331P Trzcianka-Biała” - zwiększenie o **68.340,00 zł** - kwota po zmianie **198.340,00 zł**,
 - „Rozbudowa drogi powiatowej nr 1343P, 1353P i 1846P Młynkowo-Tarnówko” - I etap Budowa chodnika w miejscowości Młynkowo - zwiększenie o **164.010,00 zł** - kwota po zmianie wynosi **516.010,00 zł**,
 - „Rozbudowa drogi powiatowej nr 1323P ul. Wojska Polskiego w Krzyżu Wlkp.”- zmniejszenie o **50.000,00 zł** w 2022 roku kwota po zmianie **150.000,00 zł**,
2. Zwiększenie wydatków o **316.375,00 zł** na dotacje dla Samorządu Trzcianki i Drawska związane z inwestycjami drogowymi
3. Podwyższenie kwoty na inwestycje w oświacie o **75.000,00 zł** z tytułu wydatków na „Budowę sali sportowej wraz z zapleczem sanitarno-higienicznym oraz termomodernizacja i remont przyległego do niej budynku dydaktycznego w Liceum Ogólnokształcącym im. Janka z Czarnkowa w Czarnkowie”.
4. Uwzględnienie kwoty **4.495,50 zł** (środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19) na zadanie inwestycyjne w Komendzie Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Czarnkowie - „Obiekt

Jednostki Ratowniczo-Gaśniczej PSP w Trzciance - wykonanie odwodnienia liniowego i izolacji przeciwwodnej”.

DEFICYT

Wynik budżetu (poz. 3) - zwiększenie deficytu o **1.784.621,96 zł**, po zmianie wynosi **6.507.656,80 zł**.

Przychody na sfinansowanie deficytu:

- poz. 4.2.1 - zwiększenie o **53.064,50 zł**, kwota po zmianie wynosi **899.299,50 zł**,
- poz. 4.3.1 - zwiększenie o **1.731.557,46 zł**, kwota po zmianie wynosi **5.608.357,30 zł**.

Wobec proponowanych przez Zarząd Powiatu autopoprawek dostosowania wymaga załącznik nr 2 o przedsięwzięciach do Wieloletniej Prognozy Finansowej.

1. Przedsięwzięcia finansowane ze środków zewnętrznych – unijnych

Wydatki bieżące

Poz. 1.1.1.3 - „Erasmus Plus szansą na lepszą przyszłość zawodową” - Zespół Szkół w Trzciance - okres realizacji zadania - lata 2019-2022 - łączne nakłady **381.037,00 zł** (bez zmian):
- rok 2022 - zwiększenie o **48.569,00 zł** - po zmianie **229.373,00 zł**.

Poz. 1.1.1.4 - „Podniesienie kwalifikacji i kompetencji zawodowych uczniów i uczennic szkół zawodowych powiatu czarnkowsko- trzcianieckiego” - Starostwo Powiatowe w Czarnkowie – zmniejszenie limitu zobowiązań o **394,00 zł** - kwota po zmianie **121.206,00 zł**.

Poz. 1.1.1.5 - „Akademia kształcenia zawodowego – program rozwoju uczniów Zespołu Szkół im. Powstańców Wielkopolskich 1918-1919 w Krzyżu Wlkp.” - Zespół Szkół im. Powstańców Wielkopolskich 1918-1919 w Krzyżu Wlkp. – zwiększenie limitu zobowiązań o **30.000,00 zł** - kwota po zmianie **70.260,00 zł**.

Wydatki majątkowe

Poz. 1.1.2.3 - (nowe przedsięwzięcie - przesunięcie z 2021 rok) - „Budowa drogi dla rowerów przy drodze powiatowej nr 1315P” - Starostwo Powiatowe w Czarnkowie - okres realizacji zadania- lata 2020-2022 - łączne nakłady **341.748,00 zł**, z tego:
- rok 2022 - **170.874,00 zł**.

Poz. 1.1.2.4 - (nowe przedsięwzięcie - przesunięcie z 2021 rok) - „Przebudowa drogi powiatowej nr 1336P na odcinku Drawski Młyn-Pęckowo-Piłka oraz drogi nr 1323P na odcinku Drawsko-Pęckowo - przebudowa istniejącej ścieżki rowerowej” - Starostwo Powiatowe w Czarnkowie - okres realizacji zadania- lata 2020-2022 - łączne nakłady **145.501,00 zł**, z tego:
- rok 2022 - **145.501,00 zł**.

2. Przedsięwzięcia (pozostałe finansowane między innymi z środków gmin, własnych)

Wydatki bieżące

Poz. 1.3.1.5 - „Współfinansowanie kosztów zatrudnienia Prezesa Zarządu Oddziału Związku Nauczycielstwa Polskiego w Trzciance oraz kosztów pomieszczeń i urządzeń technicznych” - Starostwo Powiatowe w Czarnkowie - okres realizacji zadania - lata 2019-2024, łączne nakłady po zmianie (zmniejszenie w latach 2022-2024 o **3.179,00 zł**) wynoszą **110.222,00 zł**, z tego:

- rok 2022 - **22.380,00 zł**,
- rok 2023 - **22.380,00 zł**,
- rok 2024 - **14.920,00 zł**.

Poz. 1.3.1.24 - nowe przedsięwzięcie (przesunięcie z 2021 rok) - „Wymiana przyłącza wodociągowego od licznika wody do budynku głównego szkoły i dojścia do lokalu mieszkalnego (w trybie zaprojektuj-wybuduj) w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii w Białej” - Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii w Białej - okres realizacji zadania - lata 2020-2022, łączne nakłady wynoszą **138.747,00 zł**, z tego:

- rok 2022 - **87.480,00 zł**.

Poz. 1.3.1.25 - nowe przedsięwzięcie (przesunięcie z 2021 rok) - „Remont dachu w trybie zaprojektuj-wybuduj na budynku gospodarczym w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii im. Ireny Sendlerowej w Białej wraz z wymianą orywnowania i montażem instalacji odgromowej. - Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii w Białej - okres realizacji zadania - lata 2021-2022, łączne nakłady wynoszą **160.000,00 zł**, z tego:

- rok 2022 - **160.000,00 zł**.

Wydatki majątkowe

Poz. 1.3.2.4 - „Rozbudowa drogi - budowa ścieżki rowerowej Krzyż Wlkp.-Drawsko przy drodze powiatowej nr 1323P” - Zarząd Dróg Powiatowych w Czarnkowie - okres realizacji zadania - lata 2019-2022 - łączne nakłady (bez zmian) - **4.464.283,22 zł**, z tego:

- rok 2022 (zwiększenie o **1.245.630,46 zł**) - **3.501.679,81 zł**.

Poz. 1.3.2.6 - „Przebudowa mostu nr JN1 2/30005583 w ciągu drogi powiatowej nr 1323P w m. Łokacz Wielki na rzece Drawa” - Zarząd Dróg Powiatowych w Czarnkowie - okres realizacji zadania - lata 2020-2023 - łączne nakłady - zmniejszenie o **25.000,00 zł** - kwota po zmianie - **77.805,00 zł**, z tego:

- rok 2022 - **60.732,00 zł**.

Poz. 1.3.2.7 - „Rozbudowa drogi - Budowa chodnika przy drodze powiatowej nr 1209P w miejscowości Romanowo Dolne” - Zarząd Dróg Powiatowych w Czarnkowie - okres realizacji zadania - lata 2020-2022 - łączne nakłady - zmniejszenie o **115.000,00 zł** - kwota po zmianie - **929.305,00 zł**, z tego:

- rok 2022 (zwiększenie o **25.640,00 zł**) - **889.945,00 zł**.

Poz. 1.3.2.8 - „Rozbudowa drogi powiatowej nr 1331P Trzcianka-Biała” - Zarząd Dróg Powiatowych w Czarnkowie - okres realizacji zadania - lata 2020-2022 - łączne nakłady (bez zmian) - **250.000,00 zł**, z tego:

- rok 2022 (zwiększenie o **68.340,00 zł**) - **198.340,00 zł**.

Poz. 1.3.2.10 - „Rozbudowa drogi powiatowej nr 1343P, 1353P i 1846P Młynkowo-Tarnówko” -

Zarząd Dróg Powiatowych w Czarnowie - okres realizacji zadania - lata 2021-2022 - łączne nakłady (bez zmian) - **532.000,00 zł**, z tego:

- rok 2022 (zwiększenie o **164.010,00 zł**) - **516.010,00 zł**.

Poz. 1.3.2.15 - „Poprawa bezpieczeństwa na przejściu dla pieszych w km 4+378 w miejscowości Gębice” - Zarząd Dróg Powiatowych w Czarnowie - okres realizacji zadania - lata 2021-2022 - łączne nakłady (zmniejszenie o **738,00 zł**) - po zmianie **52.263,00 zł**, z tego:

- rok 2022 - **39.840,00 zł** (bez zmian).

Poz. 1.3.2.18 - „Rozbudowa drogi powiatowej nr 1323P ul. Wojska Polskiego w Krzyżu Wlkp.”- Zarząd Dróg Powiatowych w Czarnowie - okres realizacji zadania - lata 2022-2023 - łączne nakłady (bez zmian) - **300.000,00 zł**, z tego:

- rok 2022 (zmniejszenie o **50.000,00 zł**) - **150.000,00 zł**,

- rok 2023 (zwiększenie o **50.000,00 zł**) - **150.000,00 zł**.

Poz. 1.3.2.21 - nowe przedsięwzięcie (przesunięcie z 2021 rok) „Budowa sali sportowej wraz z zapleczem sanitarno-higienicznym oraz termomodernizacja i remont przyległego do niej budynku dydaktycznego w Liceum Ogólnokształcącym im. Janka z Czarnkowa w Czarnkowie” - Starostwo Powiatowe w Czarnowie - okres realizacji zadania - lata 2017-2022 - łączne nakłady (bez zmian) - **7.500.000,00 zł**, z tego:

- rok 2022 - **75.000,00 zł**.

W związku z powyższym w części opisowej Wieloletniej Prognozy Finansowej wszelkie kwoty przywołane w treści zostały zaktualizowane (w tym dane w zestawieniach tabelarycznych na stronach: 11, 12, 16 i 17, oraz na wykresie graficznym - strona 15).

Tworząc niniejszy dokument przyjęto rozwiązanie polegające na uchyleniu uchwały Nr XXIII/163/2021 Rady Powiatu Czarnkowsko-Trzcianeckiego z dnia 26 stycznia 2021 roku w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Powiatu Czarnkowsko-Trzcianeckiego na lata 2021-2036 ze zmianami dokonanymi w 2021 roku i wywołaniu nowej uchwały w tym przedmiocie.

Do opracowania Wieloletniej Prognozy Finansowej Powiatu Czarnkowsko-Trzcianeckiego brane były dane sprawozdawcze dotyczące wykonania budżetów lat 2019-2020, planowanego wykonania budżetu roku 2021 wg stanu na koniec III kwartału oraz projektu budżetu na rok 2022. W celu zachowania realizmu wysokości dochodów w 2021 roku wprowadzono odstępstwo od powyższych reguł. Zgodnie z art. 8 ustawy z dnia 14 października 2021r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2021 r., poz. 1927) w dniu 4 listopada 2021 roku uzyskano decyzję Ministra Finansów ST8.4751.10.2021 z dnia 29 października br. o przyznaniu **3.053.594,00 zł** z tytułu uzupełnienia subwencji ogólnej. Wobec powyższego do przeliczania wskaźników uwzględniono to jednorazowe wsparcie, które Zarząd Powiatu zamierza wykorzystać w 2022 roku, stąd na koniec 2021 roku pojawią się z ww. tytułu tzw. „wolne środki”. Środki te mają na celu zrekompensowanie ubytku dochodów z tytułu udziałów w podatkach (głównie w podatku dochodowego od osób fizycznych) między latami 2021-2022.

Rozpatrując rok 2022 i możliwości finansowania wydatków majątkowych należy wskazać, iż powstały deficyt w projekcie budżetu na 2022 rok w kwocie **6.507.656,80 zł** sfinansowany zostanie przychodami z tytułu tzw. „wolnych środków” w kwocie **5.608.357,30 zł** oraz nadwyżki budżetowej w kwocie **899.299,50 zł**. Łącznie pozwoli to na realizację wysokich nakładów inwestycyjnych o wartości **16.460.831,15 zł**.

Poszczególnymi źródłami przychodów związanych ze sfinansowaniem planowanego w 2022 roku deficytu są:

- „wolne środki” jako nadwyżka środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu powiatu z roku 2020 i 2021 - **5.608.357,30 zł**,
- środki uzyskane w 2021 roku z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych - Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 w ramach III naboru. - **444.495,50 zł** - zgodnie z zasadami określonymi w uchwale nr 102 Rady Ministrów z dnia 23 lipca 2020r. - (M.P.2020r., poz. 662) w sprawie wsparcia na realizację zadań inwestycyjnych przez jednostki samorządu terytorialnego, możliwość wydatkowania środków określono na lata 2020-2022
- przychody jednostek samorządu terytorialnego z wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków - **454.804,00 zł**.

Wieloletnia Prognoza Finansowa Powiatu Czarnkowsko-Trzcianeckiego została przygotowana na lata 2022-2036. Wynika to z prognozy wykupu poszczególnych serii emitowanych obligacji, a przede wszystkim ze spłaty rat kapitałowych zaciągniętych kredytów bankowych, których ostateczny termin upływa w 2036 roku.

Kwoty wydatków wynikające z limitów wydatków na przedsięwzięcia nie wykraczają poza okres prognozy kwoty długu. Okres realizacji aktualnie planowanych przedsięwzięć zakończy się w 2026 roku. Nie planuje się wydatków z tytułu niewymagalnych poręczeń i gwarancji.

Podstawowym załącznikiem do projektu uchwały Rady Powiatu w sprawie przyjętych wartości na lata 2022-2036 jest załącznik nr 1 zawierający prognozowane dane w zakresie podstawowych wartości budżetu, a także analizę poszczególnych zagadnień mających bezpośredni wpływ na kształt budżetu w poszczególnych latach.

Zwracając uwagę na kroczący charakter prognozy, która corocznie będzie uaktualniana, do sporządzenia prognozy poszczególnych pozycji dochodów bieżących i wydatków bieżących na lata 2022-2028 (bez kosztów obsługi długu) posłużono się dokumentem Ministerstwa Finansów, Inwestycji i Rozwoju „Wytyczne dotyczące stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw”, aktualizowanym w sierpniu 2021 roku.

Poniższa tabela przedstawia jej najważniejsze wartości:

lata	2023	2024	2025	2026	2027	2028
wzrost PKB	3,7%	3,5%	3,5%	3,5%	3,4%	3,3%
inflacja	3,0%	2,7%	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%
wzrost płac	3,4%	3,4%	3,5%	3,1%	3,1%	3,1%

W projekcjach wykorzystano model umożliwiający budowanie prognozy w oparciu o stały wskaźnik wzrostu (spadku) lub jako funkcję inflacji, PKB lub wzrostu płac:

$$y_t^* = y_{t-1} \cdot [1 + CPI_t \cdot W(cpi)] \cdot [1 + PKB_t \cdot W(pkb)] \cdot [1 + Iw_t \cdot W(Iw)]$$

gdzie:

CPI_t	- wskaźnik inflacji w momencie t,
$W(cpi)$	- waga inflacji,
PKB_t	- wzrost PKB w momencie t,
$W(pkb)$	- waga PKB
Iw_t	- wzrost płac w momencie t,
$W(Iw)$	- waga wzrostu płac.

Wielkość wag została wyznaczona na podstawie historycznego kształtowania się danych w cenach stałych i bieżących, zaobserwowanej dynamiki w cenach bieżących i dynamiki cen, a także opinii opartych na eksperckiej wiedzy i doświadczeniu.

Ze względu na prognostyczną ostrożność, poszczególne pozycje dochodów bieżących i wydatków bieżących po 2028 roku przyjmują stałą wartość na poziomie 2028 roku.

I. DOCHODY

Dochody w Wieloletniej Prognozie Finansowej wskazuje się w podziale na bieżące i majątkowe. Grupy te dodatkowo podzielono na kilka źródeł.

DOCHODY MAJĄTKOWE

W latach 2022 -2023 uwzględniono dotacje celowe w formie pomocy finansowej od samorządów gminnych, z którymi powiat wspólnie zamierza realizować zadania drogowo-chodnikowe, z tego:

- Gmina Czarnków - 2022 rok - **630.000,00 zł** na:
 - „Rozbudowę drogi - Budowę chodnika przy drodze powiatowej nr 1209P w miejscowości Romanowo Dolne”,
 - „Przebudowę drogi - Budowę chodnika przy drodze powiatowej nr 1342P w m. Huta”;
- Gmina Drawsko - 2022 rok - **182.928,00 zł** na „Rozbudowę drogi - budowę ścieżki rowerowej Krzyż Wlkp.-Drawsko przy drodze powiatowej 1323P”;
- Miasto i Gmina Krzyż Wlkp.: - lata 2022-2023 - **378.661,00 zł**:

- 2022 rok - **278.661,00 zł** na:
 - „Rozbudowę drogi powiatowej nr 1323P ul. Wojska Polskiego w Krzyżu Wlkp.”,
 - „Rozbudowę drogi - budowę ścieżki rowerowej Krzyż Wlkp.-Drawsko przy drodze powiatowej 1323P”,
- 2023 rok - **100.000,00 zł** na:
 - „Rozbudowę drogi powiatowej nr 1323P ul. Wojska Polskiego w Krzyżu Wlkp.”;
- Miasto i Gmina Trzcianka - **65.000,00 zł** na „Przebudowę drogi powiatowej nr 1331P Trzcianka-Biała”;
- Gmina Lubasz - lata 2022-2023 - **350.000,00 zł**:
 - 2022 rok - **150.000,00 zł** na:
 - „Przebudowa drogi - Budowa chodnika przy drodze powiatowej nr 1340P w miejscowości Krucz”,
 - „Rozbudowa drogi powiatowej nr 1342P na odcinku od drogi wojewódzkiej nr 153 do miejscowości Bzowo”,
 - 2023 rok - **200.000,00 zł** na:
 - „Przebudowa drogi - Budowa chodnika przy drodze powiatowej nr 1340P w miejscowości Krucz”,
 - „Rozbudowa drogi powiatowej nr 1342P na odcinku od drogi wojewódzkiej nr 153 do miejscowości Bzowo”;
- Gmina Połajewo - **325.000,00 zł**:
 - 2022 rok - **295.000,00 zł** na:
 - „Rozbudowa drogi powiatowej nr 1343P, 1353P i 1846P Młynkowo-Tarnówko”,
 - „Przebudowa drogi - Budowa chodnika w miejscowości Połajewo, ul. Szamotulska”,
 - 2023 rok - **30.000,00 zł** na:
 - „Przebudowa drogi - Budowa chodnika w miejscowości Połajewo, ul. Szamotulska”.
- Miasto Czarnków - 2022 rok - **100.000,00 zł** na:
 - „Rozbudowa drogi powiatowej 1209P ul. Gdańska w m. Czarnków” – refundacja za nakłady poniesione przez powiat w 2021 roku.

Ponadto w latach 2022-2023, również zgodnie z zawartą umową przypadają środki z dotacji z budżetu państwa w kwocie ogółem **5.427.930,00 zł** tytułem dofinansowania przedsięwzięć inwestycyjnych uwzględnionych w planie Starostwa Powiatowego współfinansowanych ze środków unijnych:

- 2022 rok - **1.518.567,00 zł** na:
 - „Scalanie gruntów wsi Krosin” - **1.275.111,00 zł**,
 - „Scalanie gruntów obiektu Przybychowo gm. Połajewo” - **243.456,00 zł**;
- 2023 rok - **3.909.363,00 zł** na:
 - „Scalanie gruntów obiektu Przybychowo gm. Połajewo”

Pozostałe dotacje na zadania inwestycyjne, czy to z budżetu państwa, czy też następne od jednostek samorządu terytorialnego przypisywane będą do budżetu powiatu w trakcie realizacji kolejnych budżetów.

DOCHODY BIEŻĄCE

Kluczowym elementem przyjętym do wyliczenia dochodów w kolejnych latach były dochody bieżące. Jak już wspomniano, poszczególne pozycje po 2028 roku zaplanowano na stałym poziomie, równym wielkościom przyjętym na 2028 rok.

Podzielono je wg źródeł i przyjęto dla nich następujące założenia:

Lp.	Wyszczególnienie	waga wzrostu		2022	2023	2024	2025
		PKB	inflacja				
1.1	Dochody bieżące, z tego:			106 374 047	110 295 683	113 674 439	117 167 836
1.1.1	dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych	100%	0%	16 900 309	17 625 620	18 239 017	18 873 883
	- korekta ręczna				100 000	100 000	100 000
1.1.2	dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych	70%	30%	824 476	853 250	881 066	909 260
1.1.3	z subwencji ogólnej	50%	50%	54 203 017	56 118 818	57 755 401	59 488 063
	- korekta ręczna				100 000		
1.1.4	z tytułu dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące	40%	60%	18 793 722	19 410 156	19 996 343	20 576 237
1.1.5	pozostałe dochody bieżące	60%	40%	15 652 523	16 287 839	16 802 612	17 320 393
	- korekta ręczna				100 000	100 000	100 000

Lp.	Wyszczególnienie	waga wzrostu		2026	2027	2028
		PKB	inflacja			
1.1	Dochody bieżące, z tego:			120 769 203	124 412 046	128 093 323
1.1.1	dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych	100%	0%	19 530 969	20 191 622	20 854 646
	- korekta ręczna			100 000	100 000	100 000
1.1.2	dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych	70%	30%	938 356	967 727	997 339
1.1.3	z subwencji ogólnej	50%	50%	61 272 705	63 080 250	64 909 577
	- korekta ręczna					
1.1.4	z tytułu dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące	40%	60%	21 172 948	21 778 494	22 392 648
1.1.5	pozostałe dochody bieżące	60%	40%	17 854 225	18 393 953	18 939 113
	- korekta ręczna			100 000	100 000	100 000

Korekty ręczne mają na celu zastosowanie zmian do danych prognozowanych, które nie wynikają z liniowych wskaźników makroekonomicznych. Korekta zastosowana w jednym roku jest w kolejnym niwelowana, stąd też zastosowanie korekty w całym okresie o **100.000,00 zł** oznacza de facto trwałe podniesienie danego dochodu o **100.000,00 zł** od pierwszego roku zastosowania korekty.

II. WYDATKI

W ramach przedsięwzięć finansowych wykazanych w załączniku nr 2 do projektu uchwały Rady Powiatu Czarnkowsko-Trzcianeckiego w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Powiatu wykazano kwoty wynikające z zawartych już umów lub przewidziane uchwałami rady powiatu, głównie te zawarte w załączniku nr 2 do uchwały Nr XXXI/205/2021 Rady Powiatu Czarnkowsko-Trzcianeckiego z dnia 26 października br. w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Powiatu Czarnkowsko-Trzcianeckiego na lata 2021-2036.

Ponadto w miesiącu listopadzie Zarząd wyraził zgodę na przystąpienie do nowych przedsięwzięć, a także dokonania korekt wynikających z nowych możliwości finansowania już istniejących. Zarząd Powiatu zaproponował ujęcie najbardziej aktualnych wartości w załączniku nr 2 do projektu wieloletniej prognozy finansowej na lata 2022-2036, dlatego różnią się do tych wykazanych w uchwale Nr XXXI/205/2021 Rady Powiatu Czarnkowsko-Trzcianeckiego z 26 października br. w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Powiatu Czarnkowsko-Trzcianeckiego na lata 2021-2036.

Zaktualizowanie Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2021-2036 w zakresie przedsięwzięć zostanie wprowadzone kolejną uchwałą Rady w miesiącu listopadzie 2021 roku.

Wobec faktu, iż niektóre z zadań inwestycyjnych są jednoroczne, to nie uwzględnia się ich w Wieloletnich Przedsięwzięciach, tylko w danym roku budżetowym.

Planowany okres realizacji zadań najdłużej sięga 2026 roku.

Poszczególne grupy oraz szczegóły wydatków dotyczące dwóch obszarów działań powiatu, wynikają z ww. załącznika.

W wykazie przedsięwzięć ujęto wydatki następujących jednostek organizacyjnych:

- **programy, projekty lub zadania związane z programami realizowanymi z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych:**

wydatki bieżące

- Zespół Szkół im. Powstańców Wielkopolskich 1918-1919 w Krzyżu Wlkp. - 2 projekty,
- Zespół Szkół Technicznych w Trzciance - 1 projekty,
- Zespół Szkół w Trzciance -1 projekt,
- Starostwo Powiatowe w Czarnkowie - 2 projekty**;

wydatki majątkowe

- Starostwo Powiatowe w Czarnkowie - 4 projekty (w tym w związku z dotacją dla Samorządu Województwa Wielkopolskiego, Trzcianki i Drawska);

- **programy, projekty lub zadania pozostałe:**

wydatki bieżące

- Starostwo Powiatowe w Czarnkowie - 12 zadań (w tym dotacje dla stowarzyszeń prowadzących placówki opiekuńczo-wychowawcze),
- Dom Pomocy Społecznej w Trzciance - 7 zadań,
- Zespół Szkół im. Powstańców Wielkopolskich 1918-1919 w Krzyżu Wlkp. - 1 zadanie,
- Zarząd Dróg Powiatowych w Czarnkowie - 3 zadania,
- Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii w Białej - 2 zadania;

wydatki majątkowe

- Starostwo Powiatowe w Czarnkowie - 4 zadania,
- Zarząd Dróg Powiatowych w Czarnkowie - 17 zadań.

Wyjaśnienie:

* *Zadania ujęte w wydatkach bieżących i majątkowych dotyczą realizacji jednego przedsięwzięcia. Dla ciągłości realizacji wydatków w ramach projektów wydatki majątkowe pomimo, iż przypadają w jednym tylko roku zostały uwzględnione w Wieloletnich Przedsięwzięciach - załącznik nr 2 do Wieloletniej Prognozy Finansowej:*

- *Starostwo Powiatowe w Czarnkowie - dotyczy poz. 1.1.1.1 oraz poz. 1.1.2.2;*

** *Po uzyskaniu informacji od Wojewody Wielkopolskiego w zakresie przyznanej dotacji z budżetu państwa na cele inwestycyjne, kwoty wydatków są wyższe niż dochody z przyznanej dotacji z budżetu państwa, gdyż pozostałe środki zostaną przyznane powiatowi po rozdysponowaniu rezerwy celowej w budżecie państwa. Wobec powyższego dla ciągłości projektu i pełnego zabezpieczenia wydatków na przedmiotowe zadanie, powiat brakującą kwotę zabezpieczył z własnych środków.*

WYDATKI BIEŻĄCE

Wydatki bieżące zgodnie z układem Wieloletniej Prognozy Finansowej podzielono zasadniczo na dwie grupy: związane z wynagrodzeniami oraz pozostałe, w tym rzeczowe.

Przyjęto dla nich następujące założenia:

Wyszczególnienie	waga wzrostu			2022	2023	2024	2025
	PKB	inflacja	wzrost płac				
Wydatki bieżące				106 244 105	108 219 027	111 582 319	114 704 900
na wynagrodzenia i składki od nich naliczane	0%	70%	30%	61 126 715	63 033 869	64 868 155	66 684 463
pozostałe, w tym rzeczowe	0%	100%	0%	44 399 439	44 531 422	46 166 170	47 540 324

Wyszczególnienie	waga wzrostu			2026	2027	2028
	PKB	inflacja	wzrost płac			
Wydatki bieżące				117 833 463	121 049 497	124 345 550
na wynagrodzenia i składki od nich naliczane	0%	70%	30%	68 471 607	70 306 646	72 190 864
pozostałe, w tym rzeczowe	0%	100%	0%	48 943 832	50 377 428	51 841 864

Oprócz wyżej wskazanych, procentowych wskaźników wzrostu, przyjęto również korekty prognozowanych wydatków z grupy pozostałych, w tym rzeczowych w latach 2023-2027 odpowiednio o kwoty:

- 2023 - **1.200.000,00 zł**,
- 2024 - **800.000,00 zł**,
- 2025 - **600.000,00 zł**,
- 2026 - **400.000,00 zł**,
- 2027 - **200.000,00 zł**.

Dodatkowe informacje do załącznika nr 1 dotyczące wyodrębnionych wydatków:

- **Wydatki na wynagrodzenia i składki od nich naliczane**

Przyjęto tutaj paragrafy od 401, 402, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 417, 418, 471, 478, 479, 480 (bez unijnych i innych źródeł zewnętrznych).

WYDATKI MAJĄTKOWE

Przedsięwzięcia uwzględnione w załączniku nr 2 niniejszego dokumentu w zakresie wydatków majątkowych, wspomniane wcześniej - określone zostały na podstawie aktualnie zatwierdzonego planu przez Radę Powiatu. Natomiast kwoty wykazywane w załączniku nr 1 do Wieloletniej Prognozy Finansowej w pozycji **2.2** w kolejnych latach stanowią różnicę pomiędzy dochodami a wydatkami bieżącymi pomniejszone o planowaną spłatę rat kapitałowych kredytu, co stanowi tzw. „nadwyżkę operacyjną”.

III. INFORMACJA O POZOSTAŁYCH KLUCZOWYCH KWOTACH I WSKAŹNIKACH UJĘTYCH W ZAŁĄCZNIKU NR 1 DO PROJEKTU WIELOLETNIEJ PROGNOZY FINANSOWEJ I SPOSOBIE ICH WYLICZANIA

PRZYCHODY I ROZCHODY BUDŻETU

Przychody uwzględniono w 2022 roku w łącznej wysokości **7.977.100,80 zł**. Źródła przedstawiają się następująco:

- przychody jednostek samorządu terytorialnego z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach - Rządowy Funduszu Inwestycji Lokalnych - Fundusz Przeciwdziałania COVID-19 w ramach III naboru - **444.495,50 zł**;
- przychody jednostek samorządu terytorialnego z wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków - niewykorzystane w roku poprzednim kwoty na projekty współfinansowane z zewnętrznych źródeł - **454.804,00 zł**;
- „wolne środki” jako nadwyżka środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu powiatu z roku 2020 i 2021 - **7.077.801,30 zł**.

Rozchody przypadające do spłaty w 2022 roku opiewają na **1.469.444,00 zł**. Łączna kwota rozchodów ujęta w Prognozie w latach 2022-2036 wynosi ogółem **20.147.600,00 zł**. Dotyczy ona spłat rat kapitałowych wynikających z zaciągniętych kredytów w latach 2010-2013 oraz długu z emisji obligacji w latach 2017-2019.

Szczegółową prognozę spłaty zadłużenia przedstawia poniższa tabela:

	Spłaty wynikające wyłącznie z tytułu zobowiązań już zaciągniętych	Odsetki	Stan na koniec roku
1	2	3	4
2022	1 469 444	717 951	18 678 156
2023	1 553 372	653 736	17 124 784
2024	1 637 300	547 994	15 487 484
2025	1 553 372	480 113	13 934 112
2026	1 753 372	418 024	12 180 740
2027	1 753 372	365 423	10 427 368
2028	1 669 444	312 822	8 757 924
2029	1 837 300	262 738	6 920 624
2030	1 753 372	207 619	5 167 252
2031	1 753 372	155 018	3 413 880
2032	1 853 372	102 417	1 560 508
2033	469 444	46 816	1 091 064
2034	335 712	32 732	755 352
2035	419 640	22 661	335 712
2036	335 712	10 072	0
RAZEM	20 147 600	4 336 136	

Do kalkulacji odsetek przyjęto oprocentowanie określone na poziomie:

- rok 2023 - 3,5%,

- rok 2024 - 3,2%,
- rok 2025 - 3,1%,
- pozostałe lata - 3,0%.

Globalna kwota spłat rat kapitałowych wraz z odsetkami wynikającymi z zaciągniętych kredytów w latach 2010-2013 oraz długu z emisji obligacji w latach 2017-2019 wynosi ogółem **24.483.736,00 zł** (w okresie od 2022-2036).

Znaczne kwoty zadłużenia wpływają na konieczność ciągłej analizy pod kątem spełnienia wskaźników z art. 243 ustawy o finansach publicznych.

WYNIK BUDŻETU

Wynik budżetu w prognozowanym okresie jest ściśle powiązany z przyjętymi założeniami do prognozy dochodów i wydatków.

Jak wynika z analizy w roku 2022 przewiduje się deficyt budżetu w wysokości **6.507.656,80 zł**. W prognozowanym okresie w kolejnych latach założono wynik dodatni budżetu.

Wynik z działalności operacyjnej (bieżącej) jest bardzo istotny na skutek zapisu art. 242 ustawy o finansach publicznych wskazujący, iż organ stanowiący nie może uchwalić budżetu, w którym wydatki bieżące są wyższe od dochodów bieżących powiększonych o nadwyżkę z lat ubiegłych i wolne środki. Zgodnie z prognozą w całym badanym okresie nie ma zagrożenia naruszenia powyższego zapisu.

Przewiduje się, iż w kolejnych latach powstałe nadwyżki będą przeznaczane na spłatę zaciągniętych zobowiązań kredytowych i wykupu obligacji, a wypracowane nadwyżki operacyjne pozwolą sfinansować także kolejne inwestycje.

KWOTA DŁUGU, SPOSÓB JEGO SFINANSOWANIA I RELACJA O KTÓREJ MOWA w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych

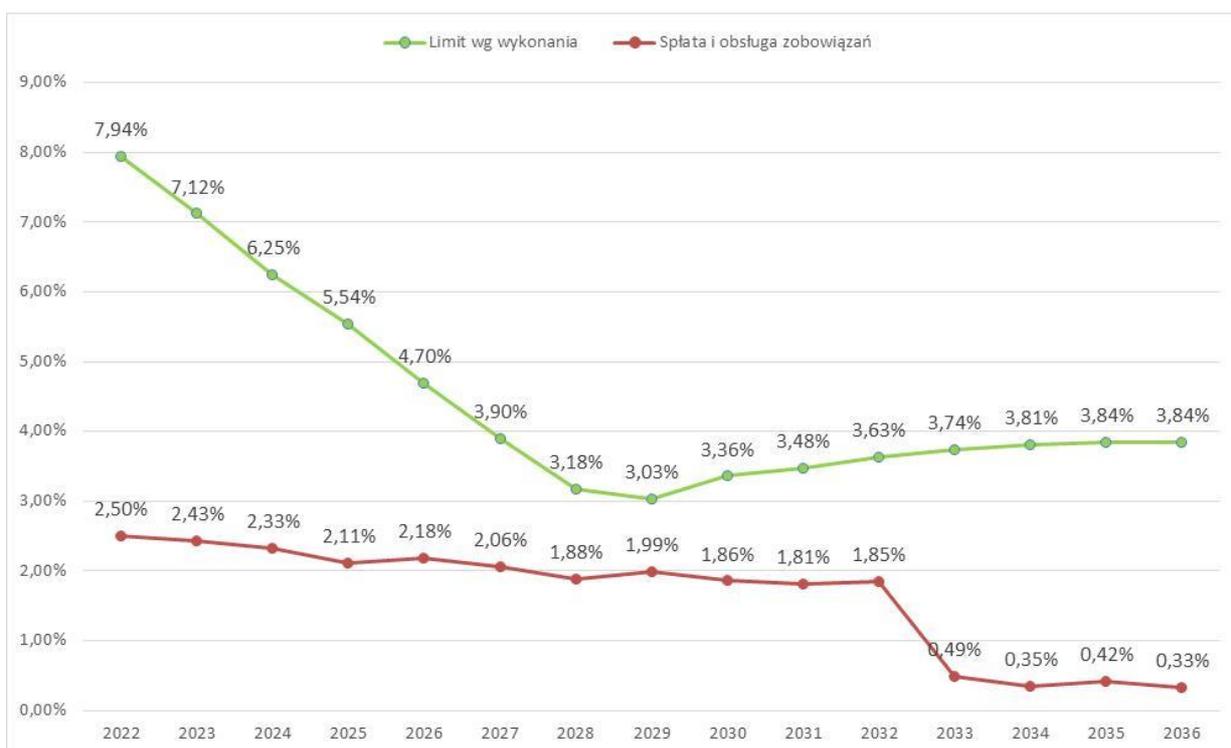
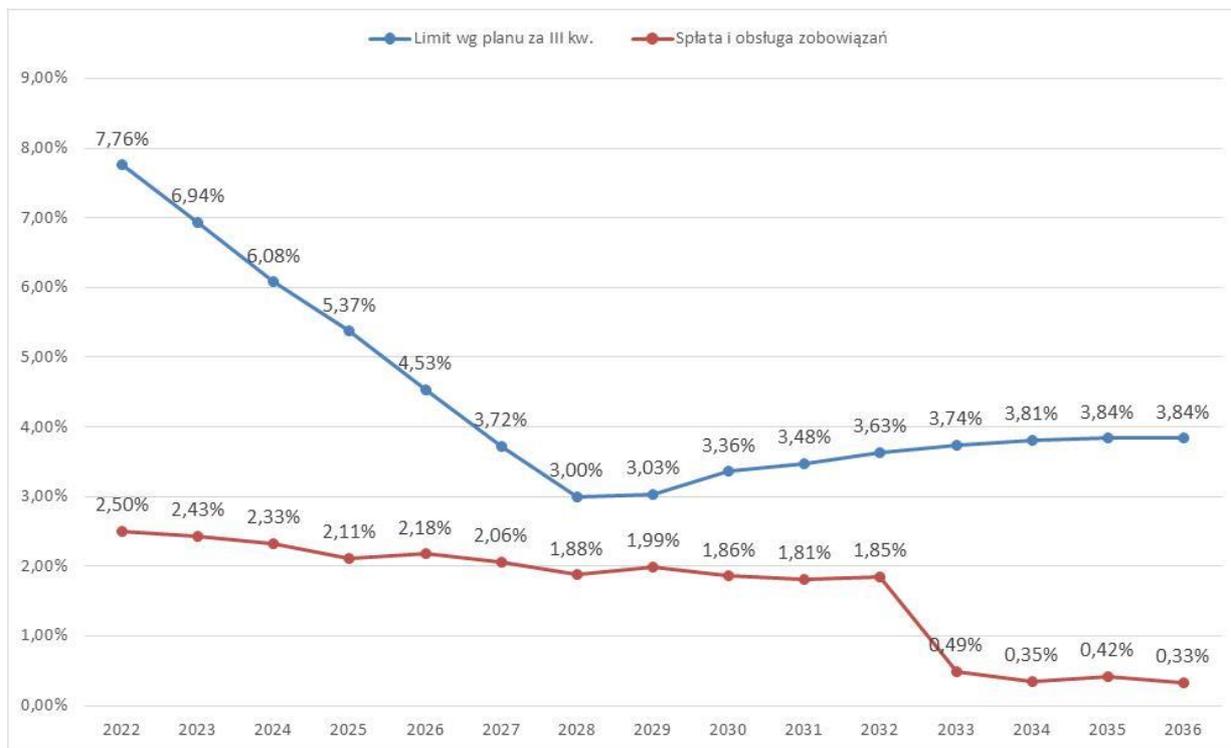
Kwota wykazana jako dług na koniec każdego roku jest wynikiem działania:

dług z poprzedniego roku (poz. 6) + zaciągany dług (poz. 4.1) - spłata długu (poz. 5.1).

Z uwagi na przesunięcie niektórych inwestycji na rok 2021, planowana kwota długu według faktycznego wykonania będzie niższa aniżeli z uwzględnieniem wielkości planowanych na koniec III kwartału 2021 roku. Z danych za III kwartał 2021 roku wynika, że przewidywane zadłużenie na koniec bieżącego roku, po uwzględnieniu planowanej spłaty kredytów (do końca roku), będzie wynosiło **20.147.600,00 zł**.

Relacja z art. 243 ustawy o finansach publicznych (wyliczona została w pozycji 8 załącznika nr 1)

Poniższy wykres przedstawia kształtowanie się relacji, o której mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych. Linie przerywane oznaczają limity spłat i obsługi zobowiązań, tj. prawą stronę nierówności z art. 243, zaś linia ciągła - poziom spłat i obsługi zobowiązań, tj. lewą stronę nierówności z art. 243.



Poniższa tabela przedstawia kształtowanie się **różnicy** pomiędzy dopuszczalnym limitem spłat, a poziomem spłat wyliczonym zgodnie z art. 243 ustawy o finansach publicznych, tj. między linią ciągłą a przerywanymi z powyższego wykresu.

Wyszczególnienie	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
max. limit spłat (planistyczny) - (R+O)/D (z wyłączeniami) - [8.3] - [8.1]	4,76%	2,50%	0,68%	0,51%	2,35%	1,66%	1,12%	1,04%
max. limit spłat (wg wykonania) - (R+O)/D (z wyłączeniami) - [8.3.1] - [8.1]	5,18%	2,91%	1,09%	0,51%	2,52%	1,84%	1,30%	1,04%

Wyszczególnienie	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
max. limit spłat (planistyczny) - (R+O)/D (z wyłączeniami) - [8.3] - [8.1]	1,50%	1,67%	1,78%	3,25%	3,46%	3,42%	3,51%
max. limit spłat (wg wykonania) - (R+O)/D (z wyłączeniami) - [8.3.1] - [8.1]	1,50%	1,67%	1,78%	3,25%	3,46%	3,42%	3,51%

Powiat spełnia wskaźniki w kolejnych latach objętych Wieloletnią Prognozą Finansową, jednak trzeba zauważyć, że „margines bezpieczeństwa” ukazany w tabeli powyżej, jest stosunkowo niewielki w newralgicznych latach, zwłaszcza w 2024 roku. Oznacza to, że należy stale monitorować bieżącą realizację budżetu, a także skrupulatnie planować wszelkie zamierzenia inwestycyjne. Każda zmiana w uchwale budżetowej bieżącego roku oraz każda inwestycja będzie monitorowana pod kątem wpływu na planowany wskaźnik z art. 243.

Zgodnie z art. 7 ustawy z dnia 17 września 2021 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2021 poz. 1927), organ wykonawczy dokonał uchwałą Zarządu Powiatu Nr 432/2021 z 16.12.2021r. wyboru długości okresu stosowanego do wyliczenia relacji określonych w art. 243 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, informując o wyborze Regionalną Izbę Obrachunkową oraz organ stanowiący powiatu. Niemniej poniżej przedstawia się kształtowanie relacji wg średniej 3-letniej i 7-letniej.

średnia 3-letnia:

Rok prognozy	Relacja z art. 243 uofp wg średniej 3-letniej			Spełnienie relacji z art. 243 (wg średniej 3-letniej)	
	poz. 8.1	poz. 8.3	poz. 8.3.1	poz. 8.3	poz. 8.3.1
2022	2,50%	7,26%	7,68%	4,76%	5,18%
2023	2,43%	4,93%	5,34%	2,50%	2,91%
2024	2,33%	3,01%	3,42%	0,68%	1,09%
2025	2,11%	2,62%	2,62%	0,51%	0,51%

średnia 7-letnia:

Rok prognozy	Relacja z art. 243 uofp wg średniej 7-letniej			Spełnienie relacji z art. 243 (wg średniej 7-letniej)	
	poz. 8.1	poz. 8.3	poz. 8.3.1	poz. 8.3	poz. 8.3.1
2022	2,50%	7,76%	7,94%	5,26%	5,44%
2023	2,43%	6,94%	7,12%	4,51%	4,69%
2024	2,33%	6,08%	6,25%	3,75%	3,92%
2025	2,11%	5,37%	5,54%	3,26%	3,43%

porównanie (średnia 7-letnia minus średnia 3-letnia):

Porównanie wariantów (średnia 7-letnia minus średnia 3-letnia)	
poz. 8.3	poz. 8.3.1
0,50%	0,26%
2,01%	1,78%
3,07%	2,83%
2,75%	2,92%

Jak wynika z analizy powyższych tabel, powiat spełnia wskaźnik z art. 243 zarówno wg średniej 3-letniej, jak i 7-letniej.

Sporządził:
Skarbnik Powiatu
Ewa Dymek